

HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI JÁRÁSBÍRÓSÁG

4.P.20.217/2015/6. szám

A Hajdúböszörményi Járásbíróság a
) alatti ügyvéd által képviselt

I. r. felperes és

) szám alatti lakos II. r. felperesnek –

által képviselt

Budapest Hitel és Fejlesztési Bank Zrt. (1132 Budapest Váci u. 193.) szám alatti székhelyű alperes ellen végrehajtás megszüntetése iránt indított perében meghozta majd kihirdette az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a Hajdúböszörményi Városi Bíróság /2009. számú 2009. november 25-én végrehajtási záradékkal II. r. felperessel szemben elrendelt és /2009. számon Nagy Zoltán önálló bírósági végrehajtó által foganatosított végrehajtást megszünteti.

A bíróság a Hajdúböszörményi Városi Bíróság /2009. számú 2009. november 25-én végrehajtási záradékkal I. r. felperessel szemben elrendelt és /2009. számon Nagy Zoltán önálló bírósági végrehajtó által foganatosított végrehajtást megszünteti.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felpereseknek egyetemlegesen 3.175.000.- (hárommillió-egyszázhetvenötezer) Ft perköltséget akként, hogy azt számú letéti számla javára teljesítse.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak a NAV Hajdú-Bihar Megyei Igazgatósága külön felhívására 1.500.000.- (egymillió-ötszázézer) Ft illetéket.

A bíróság a végrehajtó díját és költségét 938.185.- (kilencszázharmincnyolcezer-egyszáznyolcvanöt) Ft-ban állapítja meg és annak viselésére az alperest kötelezi.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Debreceni Törvényszékhez címzett, Hajdúböszörményi Járásbíróságon négy példányban írásban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A másodfokú bíróság tárgyaláson kívül határoz, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére ideértve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul. A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz. A felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében ellenérdekű fél az ellenkérelmében kérheti.

A peres felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmükben a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását egyéb esetekben is kérhetik.

I n d o k o l á s :

A bíróság az alábbi tényállást állapította meg.

A felperesek mint adósok, és az alperes, mint hitelező között (korábbi elnevezése Budapest Bank Nyrt.) között _____ számon életbiztosítással kombinált lakásvásárlási kölcsönszerződés jött létre 2008. január 4. napján, amely alapján az alperes 101.450 svájci franknak megfelelő összegű kölcsönt nyújtott a felpereseknek. A szerződés I/2. pontja kölcsön céljaként azt rögzítette, hogy finanszírozza a felperesek Hajdúböszörmény _____ számú ingatlanra létrejött adásvételi szerződés alapján az adósokat terhelő vételár tartozás megfizetését.

A kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalása is megtörtént 2008. január 10-én a közjegyzői okirat dr. Makk Miklósné közjegyző előtt készült _____ ügyszám alatt.

A szerződés II/1. pontja szerint a törlesztő részletek száma egy, a kölcsön lejáratára 2030. február 10., a kölcsön pénzneme svájci frank, az ügyleti kamat évi 5,39 %.

A II/7. pont szerint az induló teljes hiteldíjmutató mértéke 5,94 %. A III/3. pont szerint a bank maximum 14.060.000.- forintnak megfelelő a kölcsön folyósításának napján érvényes, a bank számlakonverziós vételi árfolyamán számított svájci frank összeget folyósít.

A szerződés IV/1. pontja szerint a kölcsön törlesztése akként történik, hogy az adós kötelezi magát, hogy az ING Biztosító Zrt.-vel hitel fedezetéül szolgáló vegyes életbiztosítási szerződést köt, amelynek *kezdeti* biztosítási összege megegyezik a kölcsönszerződés 14.060.000.-Ft-os rögzített forint összegével, lejárat ideje pedig a 2030. február 10. lejáratnál egy hónappal rövidebb. Az adós kötelezettséget vállal, hogy a kölcsön tőkeösszegét a lejáratkor egy összegben fizeti meg a banknak, egyben az adós kötelezettséget vállal arra, hogy az életbiztosítási szerződés díjait havi rendszerességgel a biztosítónak megfizeti.

Az adós a bank külön értesítése nélkül köteles a banknál vezetett forint bankszámláján minden naptári hónap 13. napját megelőző banki munkanapon olyan mértékű fedezetet biztosítani, amely az esedékes biztosítási díj összegét fedezi.

A 2. pont szerint az életbiztosítási szerződés lejáratára esetén a biztosító a biztosítási összeget a bank, mint elsődleges kedvezményezett részére fizeti meg. A bank az adóst a biztosítóval történt elszámolásról írásban értesíti és a bank tájékoztatja az adóst az esetlegesen biztosítási

összeggel nem fedezett még fennálló tartozásának megfizetésére nyitva álló lehetőségekről. E szerint lejáratkori egy összegű teljesítéssel, vagy annuitásos kamatszámítás alkalmazása mellett a kölcsön lejáratát követő egy éves időszakra elkészített ütemezés szerint havi részletekben.

A II/7. pontja tartalmazza, hogy a folyósítást követően a bank a kölcsön lényeges adatainak összefoglalása érdekében az adóst értesítő levélben tájékoztatja, az értesítő levél tartalmazza a kölcsön összegét, az ügyleti kamat mértékét, a folyósítás napján érvényes árfolyamot, a kölcsön törlesztésének ütemezését, a havi törlesztő részlet mértékét és az esedékességét, a THM kéttizedes pontossággal meghatározott mértékét. A szerződő felek az értesítő levelet a jelen kölcsönszerződés elválaszthatatlan részének tekintik, amely azzal együtt értelmezendő. Az adósok a fizetési kötelezettség teljesítésekor az értesítő levél tartalma szerint kötelesek eljárni.

Az alperes értesítő levele 2008. február 18-án kelt, amely tájékoztatta a felpereseket arról, hogy 2008. január 18-án *89.690,22 svájci frank*, illetve 14.060.000.-Ft folyósításra került, az éves kamatláb pedig 5,39, a futamidő 252 hónap, a törlesztő részlet első esedékessége 2008. március 10. Az első kamat törlesztő részlete 688,72 svájci frank, a 31 napos hónap esetén a kamat törlesztőrészlet összege 410,58 svájci frank, amely kamattörlesztő részlet összeg a tárgyhónap naptári napjainak számától függően változik.

Az I. r. felperes adós és perben nem álló Jánosi Istvánné zálogkötelezett, valamint az alperes, mint hitelező között kölcsönszerződés jött létre 2007. július 5. napján, amely ugyanezen a napon közjegyzői okiratba lett foglalva dr. Makk Miklósné közjegyző előtt [redacted] közjegyzői ügyszámon. A kölcsönszerződés [redacted] szerződésszámot viseli. A kölcsönszerződés értelmében az alperes *34.766 svájci frank* összegű kölcsönt nyújtott az I. r. felperes részére. A lakossági jelzálog kölcsönszerződés II/1. Pontja szerint 240 hónap futamidőre jött létre a kölcsön, könnyített türelmi időszak az első 60 hónap. A kölcsön lejáratja: az első esedékességet követő 240. hónap 10. napja. A kölcsön pénzneme svájci frank, az ügyleti kamat évi 7,09 %. Az induló teljes hiteldíjmutató 7,82 %. III/2. pont szerint a bank maximum 4.690.000.- forintot folyósít az I. r. felperes részére a III/3. pont szerint.

A IV/1. pontban kölcsön törlesztését a felek úgy határozták meg, hogy az első törlesztő részlet a folyósítást követően megküldött értesítő levélben meghatározott tárgyhó 10. napján esedékes és az adós az esedékes törlesztő részleteket svájci frankban köteles megfizetni.

A szerződés 2. pontja szerint az adós a szerződés aláírásával kötelezettséget vállal arra, hogy az aktuális törlesztő részlet teljesítéséhez szükséges fedezet a futamidő alatt rendelkezésre áll a devizabankszámlán. Az adós a deviza átváltásból eredő valamennyi árfolyamkockázatot viseli.

A 2007. július 26-i értesítőlevél tartalma szerint július 18-án került folyósításra *31.979,73 svájci frank*, azaz 4.690.000.-Ft. Az éves kamatlábat 7,09 %-ban jelölte meg, a futamidőt 240 hónapban, a türelmi időt könnyített időszakot 5 évben és az első esedékességet 2007. szeptember 10-én. A türelmi idő konstrukció esetén az első törlesztő részlet összegét 335,45 svájci frankban, a 31 napos törlesztő részlet összege esetén 192,57 svájci frankban, amely a tárgyhónap naptári napjainak számától függően változik. Mindkét közjegyzői okirat tartalmazza, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatot a kölcsön svájci frankban meghatározott összegére vonatkozóan.

2009. április 8-án dr. Parti Tamás közjegyző előtt [REDACTED] . ügyszám alatti közjegyzői okiratban az alperes felmondta a két kölcsönszerződést; a [REDACTED] szerződésszámú szerződést a felperesekkel szemben azért mondta fel azonnali hatállyal, mert az adósok a bankkal szembeni határidős fizetési kötelezettségeinek a bank felszólításai ellenére nem tettek eleget és az összes tartozás azonnal esedékessé vált, míg a [REDACTED] - [REDACTED] számú szerződést a felperesekkel szemben azért mondta fel, mert az adósok a bankkal szembeni határidős fizetési kötelezettségeinek a bank felszólításai ellenére nem tettek eleget és azonnali hatályú felmondásnak van helye.

A közjegyzői okiratba foglalt felmondást követően kiállított végrehajtási záradék alapján a II. r. felperessel szemben a Hajdúböszörményi Városi Bíróságon [REDACTED] 2009. számon került kibocsátásra végrehajtási záradék, amely alapján [REDACTED] 09. számú végrehajtási eljárás indult Nagy Zoltán önálló bírósági végrehajtó előtt, míg az I. r. felperessel szemben a Hajdúböszörményi Városi Bíróságon [REDACTED] 2009. számon került sor végrehajtási záradék kibocsátására, amely alapján [REDACTED] 2009. számon indult végrehajtási eljárás Nagy Zoltán önálló bírósági végrehajtó előtt.

A felperesek kereseti kérelmükben a Nagy Zoltán önálló bírósági végrehajtó előtt folyamatban lévő, alperes által kezdeményezett [REDACTED] /2009. és [REDACTED] /2009. ügyszámú felperesek ellen indult végrehajtási eljárások megszüntetését kérték, arra hivatkozással, hogy a [REDACTED] - [REDACTED] szerződésszámú kölcsönszerződés és a [REDACTED] számú kölcsönszerződések semmisek, mert nem tartalmazzák a kölcsönök törlesztőrészletét, másodlagosan amiatt, mert nem tartalmazzák szerződések tárgyát, a kölcsönök összegét forintban, illetve harmadlagosan amiatt, mert a THM megállapítása körében figyelembe nem vett költségek nem kerültek maradéktalanul meghatározásra a kölcsönszerződésekben, továbbá a tárgyaláson hivatkozott azon indokra, hogy az életbiztosítással vegyes kölcsönszerződés csak a tőketörlesztést tartalmazza, a kamattörlesztését nem.

A felperesek továbbá perköltség megfizetésére kérték kötelezni az alperest 55 millió forint pertárgyérték alapján 12,7 %-os sikerdíjból, mint ügyvédi munkadíjból álló perköltség összegére, amelyet kifejezetten kértek a felperes jogi képviselőjének letéti számlájára teljesíteni.

A felperesek kifejezetten rögzítették keresetlevelükben, hogy sem az alkalmazott árfolyamrés, sem az alperes egyoldalú kamatemelésének tisztességtelenségére nem kívánnak hivatkozni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felek között nem deviza alapú, hanem deviza kölcsönszerződések jöttek létre. Hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződések a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban Hpt.) 213. § (1) bekezdésében felsorolt elemek ha hiányoznak, abban az esetben lehet semmisséget megállapítani, ha viszont megtalálhatóak a szerződésben, akkor nem lehet semmis a jogkövetkezmény. Mindamelllett hivatkozott arra, hogy ez sem eredményezheti a szerződés teljes semmisségét. Az alperes álláspontja szerint a szerződés tárgya, a kölcsönszerződésben szereplő összeg pontosan meg van határozva mind a két szerződésben, az értesítőlevelek egyértelműen tartalmazzák a törlesztő részletek összegét is, a THM is pontosan meghatározásra került a szerződésben.

Az alperes továbbá hivatkozott arra, hogy a követelések érvényes létrejöttét a közokiratok igazolják, és a végrehajtási eljárások megszüntetésének nincs helye.

Továbbá az alperes hivatkozott arra, hogy a 2014. évi LXXVII törvény (továbbiakban D3 tv.) szerint a fogyasztói kölcsönszerződés a törvényben meghatározottak szerint a törvény erejénél fogva módosult és az árfolyamrés és tisztességtelen egyoldalú szerződésmódosításból eredő vagyoni előnyök vonatkozásában a fogyasztókkal időközben elszámolt és az adósok deviza kölcsöneit forintra átváltotta és a módosított tartalom alapján kell a perbeli kölcsönszerződések érvényességét vizsgálni, és az alperes álláspontja szerint a kölcsönszerződéssel összefüggésben megjelölt érvénytelenségi okok ekként konvalidálódtak, érvényessé váltak.

Az alperes ellenkérelmére a felperes annyiban reagált, hogy hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.463/2014/6. számú jogerős ítéletére, amelyet az alperes indított a Magyar Állam ellen és amelyben az ítéltábla megjegyezte, hogy a kölcsön akkor is deviza alapú szerződésnek minősül, ha a kölcsönt a fogyasztó hitelszámlájára devizában folyósítják és csak azt követően váltják át forintra. Mivel a hitelszámla felett a fogyasztónak nincs rendelkezési jogosultsága, vagyis a tényleges folyósítás a forint folyószámlára történő átutalással valósul meg, amelyről a fogyasztó rendelkezhet.

A Hpt 213. § (1) bekezdésének alkalmazása vonatkozásában a felperesek hivatkoztak arra, hogy annak a vizsgálata nem lehet formai, az alperes értelmezése szerint pedig az csupán formai vizsgálatot eredményezett volna, amennyiben a Hpt-t az alperes által hivatkozottak szerint kell értelmezni.

Az értesítőlevelekkel kapcsolatosan a felperesek előadták, hogy az érvénytelenségi ok fennálltát a szerződéskötés időpontjában kell vizsgálni, az értesítőlevelek a szerződést követően kerültek a felperesek részére kiküldésre, azok egyoldalú jognyilatkozatok, amelyeket a felperesek nem láttak el kézjegyükkal, így nem képezhetik a kölcsönszerződéseknek a részét, a kölcsönszerződések értesítésekre utaló pontja alapján sem, mivel csupán az értesítőkből derül ki pontosan a havi törlesztő részlet mértéke, amely a Hpt. kógens előírásainak megkerülésére irányul és a felperesek a szerződéskötéskor nem ismerték a jogalkotó által is lényegesnek tartott szerződési feltételek egyikét.

Továbbá hivatkozott arra, hogy a felpereseknek nem kellett elfogadni az értesítőlevélben foglaltakat, azt nem is írták alá, utólag a törlesztő részlet közlése nem pótolja azt, hogy a szerződésben ez nem került meghatározásra. A törlesztő részletek összege és a kölcsön összegének meghatározásának hiányára továbbra is utalt, valamint arra hivatkozott, hogy a törlesztő részletek feltüntetésének hiánya a szerződés egészét érvénytelenné teszi és a teljes kölcsönszerződés semmisségét kell megállapítani.

Egyébként pedig hivatkozott arra, hogy a bíróságnak nem az egész szerződés vonatkozásában kell az érvénytelenséget megítélni, hanem a követelés létrejöttét kell elbírálni a végrehajtás megszüntetése iránti perben és ha a követelés részben nem jött létre érvényesen, az nem különíthető el, és ezáltal az egész szerződés megdől, a végrehajtást meg kell szüntetni. De a végrehajtási perekben nem küszöbölhető ki sem a részleges, sem a teljes érvénytelenség oka, nincs lehetőség a teljes körű elszámolásra eredeti állapot helyreállítására.

A felperesek keresete alapos.

A bíróság a tényállást a peres felek által becsatolt iratok tartalma, az I. r. felperes nyilatkozata, valamint Nagy Zoltán önálló bírósági végrehajtó által becsatolt iratok tartalma alapján állapította meg. A kölcsönszerződés tartalma tekintetében a bíróság elfogadta a felperes által becsatolt kölcsönszerződéseket, az alperes ugyanezeket csatolta, és kiegészítette a kiutalásra vonatkozó iratokkal, a kölcsönszerződések szövegét közjegyzői okirat is tartalmazza.

A Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a pénzintézet, vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

A felek között a Ptk. 523. §-ban szabályozott pénzügyi kölcsönszerződések jöttek létre, a kölcsönszerződések a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (ismét jelzem, hogy a továbbiakban Hpt.) 1. § (1) bekezdése és 3. § (1) bekezdés b. pontja alapján annak hatálya alá tartoznak, továbbá a Hpt. 2. számú mellékletének 3. fejezete 13. pontja értelmében lakossági fogyasztási kölcsönnek minősülnek.

A felperesek semmisségi hivatkozásai a Hpt. 213. §-ban foglaltakra vonatkoznak, amelyek a *fogyasztási kölcsönök*re irányadó szabályokat tartalmazza.

A bíróságnak tehát vizsgálnia kellett, hogy a perbeli kölcsönszerződés fogyasztási kölcsönnek minősül-e.

Ezzel összefüggésben a 2/2011 PK vélemény 1. pontja szerint a bíróságnak hivatalból kell észlelni, hogy a perbeli jogviszony fogyasztói szerződésnek minősül.

A fogyasztói szerződés a Ptk. 685. § e. pont szerinti fogalmából következően csak az a kötelmi jogviszony minősül ekként, amelyet fogyasztó köt ilyenek nem minősülő személlyel. A Hpt. 2. számú melléklet III /5. pontja szerint fogyasztási kölcsön a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához, illetve szolgáltatások igénybe vételével – a természetes személy részére – nyújtott kölcsön és a felhasználási célhoz nem kötött kölcsön, ha a kölcsönt a természetes személy nem üzletszerű tevékenysége keretében veszi igénybe.

A fentiek figyelembe vételével a bíróság megállapította, hogy a célhoz nem kötött, felperesek részére nyújtott kölcsön a fenti ismérvek alapján fogyasztói szerződésnek, azon belül is fogyasztási kölcsönnek minősül, mivel az alperes a gazdasági élet hivatásos szereplője.

A kölcsönszerződések a Ptk. 685. § e. pontja alapján fogyasztói szerződéseknek minősülnek, mivel az adósok gazdasági vagy szakmai tevékenységi körükön kívül eső okból kötöttek kölcsönszerződést a pénzintézettel lakás vásárlásra és lakás felújításra.

A felperes által hivatkozott semmisségi okok a Hpt. 213. §-ban szerepelnek, amelyek a Ptk. 237. § szerinti érvénytelenséget eredményezi. A felperesek tartalmilag a Ptk. 200. § (2) bekezdésben foglaltakra hivatkoztak, mely szerint semmis az a szerződés amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve ha ehhez a jogszabály más következményt fűz.

E körben az 1996. évi CXII. törvény korábban már idézett Hpt. szabályaira utalnak, amely a fogyasztóvédelem körében hivatkozott rendelkezéseibe ütköznek tekintik a szerződést.

Ennek körében a bíróság utal az EBH.2013.G.10 számú elvi állásfoglalására, amely rámutatott, hogy a Hpt. rendelkezéseit azok céljának megfelelően kell értelmezni figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakra.

A Hpt. 213. §-nak a célja, amelyre a felperesek is hivatkoztak, egyértelműen a fogyasztók védelme. Fogyasztók védelmét az indokolja, hogy ők a kölcsönnyújtó professzionális gazdasági szereplőkhöz képest információs hátrányban vannak, a kölcsönnyújtók intellektuális szakmai és kommunikációs erőfölénye a kölcsönszerződés megkötésekor, illetve a jogviszony egész tartama alatt egyértelműen fennáll.

A bíróság nem fogadta el az alperesnek azon hivatkozását, hogy a peres felek között létrejött szerződés nem devizaalapú, hanem deviza kölcsönszerződés. Ebben a tekintetben a bíróság osztotta a felperes azon álláspontját, hogy a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint a kölcsönszerződés alapján a pénzügyi köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni és ezen meghatározás értelmében az adósok rendelkezésére bocsátott pénzüsszeg az forintösszeg volt, annak ellenére, hogy a szerződésben svájci frank megjelölésére került sor elsődlegesen.

Ebben a tekintetben az alperes Magyar Állam között folyamatban volt és a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.463/2014/6. számú jogerős ítéletében foglaltakra - mely ítéletről hivatalból tudomása van, de felperesek is hivatkoztak rá – tartalmazza, hogy az alperesi konstrukcióban létrejött hasonló tartalmú szerződések deviza alapú szerződésnek minősülnek, mivel a devizaszámla felett a fogyasztónak nincs rendelkezési jogosultsága és a folyósítást követően forintra átváltják a hitelt, amely felett rendelkezhet a hitelfelvevő.

Az alperes hivatkozott továbbá a Hpt. 213. § bináris szerkezetére és arra, hogy ha nem megfelelőek a meghatározások, vagy feltételek abban az esetben nem lehet semmisnek tekinteni a szerződést.

A bíróság álláspontja szerint a törvény egyértelműen fogalmaz és a bíróság megállapításai a későbbiek folyamán kifejtésre kerülő módon egyértelműen arra utalnak, hogy a kölcsön *törlesztő részlete egyáltalán nem lett a szerződésben meghatározva, míg a folyósított kölcsön összege svájci frankban meghatározott összege valótlán adatot tartalmaz.*

A bíróság e tekintetben osztja a felpereseknek azt az álláspontját, hogy az alperes által elfogadott hivatkozás esetén a bíróságnak a Hpt. 213. § szerint csupán formális vizsgálatra lenne lehetősége.

Az érvénytelenségi ok fennálltát mindig a szerződéskötés időpontjában kell vizsgálni és a Kúria 6/2013 polgári jogegységi számú határozat értelmében a Hpt. 213. § (1) bekezdés értelmében vannak olyan pontok, amelyek az egész szerződés érvénytelenségét eredményezik, például ha a szerződés tárgya, THM mértéke, illetve a törlesztő részletek nagysága nincs a szerződésben rögzítve.

A [redacted] közjegyzői okiratba foglalt szerződés IV. pontja., de a [redacted] [redacted] számú szerződés is egyértelmű rendelkezést tartalmazott, hogy a kölcsön folyósítását követően az alperes az adósokat értesítő levélben tájékoztatja az első törlesztő részlet összegéről és számáról. Az értesítő levél nem tekinthető a szerződés részének, a

felpereseknek azt nem kellett külön elfogadniuk, azt nem is írták alá. A jogszabályi előírás alapján alapuló tájékoztatás e körben nem maradhatott volna el a szerződésből, a szerződéskötéskor rendelkezésre álló adatok alapján kellett, lehetett volna megadni pontosan rögzítve a törlesztő részlet számítás metodikáját, ilyen módon kiszámíthatóvá téve a törlesztő részletek nagyságát.

A [redacted] számú szerződés II/1. pontja szerint egy darab törlesztő részlete van a peres felek által megkötött életbiztosítással kombinált lakásvásárlási kölcsönszerződésnek, *a törlesztő részlet összege azonban pontosan nincs meghatározva*. A IV/1. pontban egy ING Zrt.-vel kötött életbiztosítási szerződés biztosítási összegével tekinthető megegyezőnek, bár a 2. pont azt is tartalmazza, hogy amennyiben a biztosítási összeg nem fedezi az alperes követelését, a még fennálló tartozás megfizetéséről az alperes tájékoztatja a felpereseket. Tehát a törlesztő részlet összegének a meghatározása még az ING Biztosító Zrt.-vel kötött szerződésből sem derül ki egyértelműen, csupán annak legfeljebb pillanatnyi, szerződéskötés időpontjában tartalmazott biztosítási összege állapítható meg.

Az értesítő levél e szerződés vonatkozásában csupán a kamatfizetés törlesztőrészletét tartalmazza, amely ugyanazon érvek érvényesek, mint a fentebb megfogalmazottak.

Tehát összegezve megállapítható, hogy kölcsönszerződések egyike sem tartalmazza a törlesztő részlet összegét.

A törlesztőrészletek, pedig a jogalkotó szerint olyan lényeges elemei a szerződésnek, amelyet a szerződő feleknek a szerződéskötés időpontjában ismerni kellett volna.

A felperesek hivatkoztak a Hpt. 213. § (1) bekezdés e. pontjában foglalt semmisségre, mely szerint semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amely nem tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét, törlesztési időpontokat.

A bíróság álláspontja szerint a szerződés ezen okból semmis, mert bár a Kúria 6/2013. számú polgári jogegységi határozata szerint nem szükséges, hogy maga a kölcsönadott folyósított összeg, illetve a törlesztések összege tételesen szerepeljenek a szerződésben, hanem az is elégséges, ha azok kiszámítható módon vannak meghatározva.

Azonban a bíróság álláspontja szerint a törlesztő részletek összegét a felek egyik szerződése sem tartalmazza egyértelműen és kiszámítható módon a D-JK-SZ200706125 szerződés pedig a törlesztőrészletek számát sem. Az értesítőlevél nem része a szerződésnek, az ING Biztosítóval kötött szerződés szintén nem része ennek a szerződésnek, és nem is tartalmazza azon egy darab törlesztő részlet pontos összegét.

A Hpt. 213. § egyértelműen fogyasztóvédelmi célú, a fogyasztó megfelelő informáltságát célzó rendelkezés, így nem a pénzügyintézet, hanem a fogyasztó szempontjából kell értelmezni annak rendelkezését.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés szerint semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a; pont szerint a szerződés tárgyát.

Mindkét kölcsönszerződés svájci frank devizanemű összeg meghatározást tartalmaz, amely valójában nem a kölcsön összegét, hanem a kölcsön keretösszegét, maximumát határozza meg, és mindkét kölcsönszerződés tartalmazza forintban a folyósítási maximumot.

Kölcsönösszegként feltüntetett tételek kifejezetten nem tartalmazzák a ténylegesen folyósított kölcsön összegét, nem is egyeznek meg azzal. Jelen esetben ez a forintban meghatározott folyósítási maximummal esik egybe.

A közjegyzői okiratok tartozáselismerő részei azonban olyan, svájci frankban meghatározott összegekre vonatkoznak, amelyek jóval magasabb összegek, mint amelyek át lettek váltva forintra és kiutalásra kerültek.

A Ptk. 205. § (1) (2) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, és a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodás szükséges.

A Ptk. 523. §. szerint lényeges kérdésnek minősül pénzügyi kölcsönszerződés esetében a hitelező által az adós rendelkezésére bocsátott összeg. Ezek forintban ugyan megegyeznek a folyósítási maximummal, de svájci frankban nem.

A felperesek továbbá hivatkoztak arra, hogy a kölcsönszerződések semmisek, mert a THM megállapítása körében figyelembe nem vett költségek nem kerültek maradéktalanul meghatározásra a kölcsönszerződésekben.

A bíróság ebben a tekintetben a peres felek kölcsönszerződésének semmisségét nem vizsgálta, mivel a szerződés tárgyának pontos meghatározásának hiányában, illetőleg a törlesztő részletek összegének meghatározásának hiányában semmisnek tekintette a peres felek között létrejött fogyasztási lakossági kölcsönszerződéseket és a Hpt. 213. § (1) bekezdés a. pontja és e. pontja alapján a semmisséget megállapította.

A bíróság csupán a felperesek kereseti kérelem keretei között maradván azt vizsgálta, hogy a szerződés bizonyos rendelkezései jogszabályi feltételeknek megfelelnek-e.

Miután a végrehajtás alapjául szolgáló kölcsönszerződés semmis, így érvénytelen amiatt, hogy nem tartalmazza a szerződés tárgyát és nem állapítható meg a törlesztő részlet összege, és így nem állapítható meg, hogy az esetleges érvénytelenségi jogkövetkezmények alkalmazása folytán a felperesek milyen összeggel tartoznak az alperesnek. Ebből pedig az következik, hogy a feleknek el kell számolniuk egymással és megállapítani azt, hogy milyen összegű visszafizetési kötelezettség terheli a felpereseket.

Az alperes ellenkérelmére tekintettel a bíróságnak vizsgálnia kellett azon hivatkozását, hogy a szerződések a 2014. évi LXXVII. (D3 törvény) alapján érvényessé váltak, konvalidálódtak.

A D3 tv. a 2014. évi XXXVIII. törvényben foglaltak alapján az árfolyamrés és az egyoldalú kamatemelésekről szóló elszámolási értesítést és ennek alapját képező a 2014. évi XL. törvényi elszámolási kötelezettségét tartalmazza, valamint ezen szerződések forintra történő átváltását.

A törvény nem kizárólag automatikus módosulási lehetőséget tartalmaz, mivel a deviza, vagy deviza alapú fogyasztói jelzálogkölcsön szerződések alapján fennálló tartozások esetében a fogyasztónak lehetősége van arra, hogy a törvényi feltételek fennállása esetén a forintra történő átváltás mellőzését kérje.

A törvény 3. § (1) bekezdése szerint a fogyasztói kölcsönszerződés az e törvényben meghatározottak szerint a törvény erejénél fogva módosul.

A 9. § tartalmazza egyébként, hogy az a díj jutalék és költsége amely e szakasz hatályba lépése előtt érvényesen került a fogyasztói kölcsönszerződésbe megállapításra, a szerződés része marad.

Ebből is megállapítható, hogy a felperesnek helyes az a hivatkozása, hogy szerződésmódosításra csak a D1 és D2-es törvény szerinti árfolyamrés és egyoldalú kamatemelés miatti jogszabályban meghatározott változtatások lépnek érvénybe és csak ebben a tekintetben módosulnak a szerződések a fordulónapra visszamenő hatállyal, amely fordulónapot maga a jogszabály tartalmazza.

A 15. § tartalmazza, hogy a fogyasztónak a pénzügyi intézmény által felmondott deviza, vagy deviza alapú fogyasztói jelzálogkölcsön szerződésből eredő tartozása összegét a pénzügyi intézmény a hivatkozott devizaárfolyam közül a fogyasztó számára kedvezőbb devizaárfolyamon forintban meghatározott követelésre váltja át.

Tehát a felperesnek helyes az a hivatkozása, hogy nem a kölcsön pénzneme, kirovó pénzneme módosul, csupán a nyilvántartott tartozás pénzneme, a lerovó pénz nem és nem maga a szerződésben szereplő összeg forintosítása történt, hanem a felmondott hitel tartozásának a forintosítása.

A szerződésmódosítással nem érintett részek vonatkozásában a bíróság álláspontja a szerződés eredeti tartalommal maradt fenn és annak a szerződéskötés kori érvényes létrejötté, vagy érvényességének vizsgálata a továbbiakban is lehetséges, és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek a levonása során következhet be az érvényessé válás, vagy állapíthat meg a bíróság ilyen jogkövetkezményt.

A végrehajtás megszüntetési perben a követelés érvényes létrejöttének a vizsgálata nem egyezik meg a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményeinek levonásával. A felperesek is hivatkoztak erre, hogy ezt a Kúria 1/2010 (VI.28.) PK véleményében is rögzítette.

*

A Pp. 369. § a. pontja szerint a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti pert akkor lehet indítani, ha a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre, vagy a követelés egészben, illetőleg részben megszűnt, vagy a végrehajtást kérő a teljesítésre halasztást adott és az időtartama nem járt le, vagy az adós a követeléssel szemben beszámítható követelést kíván érvényesíteni.

Végrehajtás megszüntetése iránti perekre különleges szabályok vonatkoznak.

A bíróságnak soron kívül kell eljárni, a tárgyalást legkésőbb a keresetlevél benyújtásától számított 15. napra kell kitzúzni, a tárgyalás megtartásának nem akadály a felperes, vagy az alperes nem jelenik meg, ha azonban egyik fél sem jelent meg az első tárgyaláson az eljárást meg kell szüntetni. (Pp. 370/A. § (1) és (2) bekezdése)

A (3) bekezdés szerint *bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy*

a keresetlevélben előadottakat, vagy az alperes védekezését igazolják. Bizonyítás felvételének helye van a felek által nyomban felajánlott bizonyítékokra is.

A (4) bekezdés szerint a tárgyalást *legfeljebb 8 napra csak akkor lehet elhalasztani*, ha ez a felek által felajánlott bizonyítás lefolytatása érdekében szükséges.

A végrehajtás megszüntetésére irányadó speciális szabályok maradéktalan betartása miatt a bíróságnak a tényállás egyöntetű előadása következtében a bíróságnak jogkérdésben kellett állást foglalni.

A felperesek a végrehajtás megszüntetését arra alapították elsősorban, hogy a végrehajtási eljárás alapjául szolgáló kölcsönszerződés semmis, azaz érvénytelen.

A Pp. 23. § (1) bekezdés a. pontja szerint a törvényszék hatáskörébe tartoznak azok a vagyoni jogi perek, amelynek tárgyának értéke 30 millió Ft-ot meghaladja. Azonban a Pp. 367. §-a szerint a végrehajtás megszüntetés, illetve korlátozási perekre kizárólag az a bíróság illetékes, amely a végrehajtási eljárást elrendelte, ha pedig a végrehajtási eljárást a törvényszék, vagy a közigazgatási és munkaügyi bíróság, illetve a közjegyző rendelte el kizárólag az adós lakóhelye szerinti járásbíróság illetékes.

A fentiek alapján a bíróság az illetékességét és hatáskörét megállapította.

A végrehajtás megszüntetése iránt indult perben a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátai között maradván a bíróság ítéletének rendelkező részében a végrehajtás megszüntetéséről rendelkezett, azonban nem nyilváníthatja ki a végrehajtás alapját képező szerződés érvénytelenségét és nincsen lehetőség az érvénytelenség jogkövetkezményének az alkalmazására. Mindezek az indokolás megállapításai maradnak, eredményes perlés esetén, mint a végrehajtás megszüntetésének indokai.

A kereset és a keresettel kiváltható joghatás eltérése miatt a végrehajtás megszüntetése az érvénytelenség megállapítása iránti perek nem előfeltételei egymásnak. A végrehajtás megszüntetése iránti perben a felperesek elleni végrehajtás sorsáról rendelkezik a bíróság, az ennek alapjául szolgáló szerződés érvénytelenségét nem mondhatja ki még akkor sem, ha az ítélet ezen okokon alapul.

A végrehajtás megszüntetése iránti perben a felperes célja annak bizonyítása, hogy a végrehajtásnak nincs helye. Ennek egyik lehetséges módja a Pp. 369. §. a. pontja alapján a végrehajtási záradékkal vagy azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás esetén annak bizonyítása, hogy a követelés érvényesen nem jött létre, a felek az egymással szemben az érvénytelen szerződésből eredő esetleges további követeléseiket külön eljárásban érvényesíthetik. Tehát a végrehajtás megszüntetése iránti per alapja a követelés érvénytelenségének, nem pedig a követelést tartalmazó okirat érvénytelenségének a megállapítása.

A Ptk. 237. §-ban foglalt jogkövetkezmények levonása külön eljárásra tartozó kérdés.

A Ptk. 237. § alapján dönt a bíróság arról, mely jogkövetkezmény alkalmazása indokolt. Ez akkor is irányadó, ha a szerződés egésze a Hpt. 213. § (1) bekezdésében meghatározott

valamely okból, vagy okokból érvénytelen, ugyanis a Hpt. az érvénytelenség jogkövetkezménye kérdésében nem foglal állást.

A Ptk. az érvénytelenség jogkövetkezménye körében egyenértékű lehetőségnek tekinti az eredeti állapot helyreállítását és a szerződés érvényessé nyilvánítását, ha pedig ezen elsődleges jogkövetkezmények egyike sem alkalmazható, a bíróság a már hatályban nem lévő, de még e perben alkalmazandó korábbi Ptk. szerint a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilváníthatja.

A két elsődleges jogkövetkezmény közötti mérlegelés során elsősorban azt kell vizsgálni a bíróságnak, hogy van-e mód a szerződés hibájának orvoslására.

A devizaalapú kölcsönszerződéssel kapcsolatos jogvitában a bíróságoknak különösen arra kell törekedniük, hogy minden lehetséges esetben kiküszöböljék az érvénytelenség okát és a szerződést érvényessé nyilvánítsák. A szerződés érvényessé nyilvánítása olyan helyzetet teremt, mintha a felek már eredetileg is érvényes szerződést kötöttek volna. A bíróság ilyen esetben a szerződés módosításával, kiegészítésével az érvénytelenségi ok folytán előállt érdeksérelmet küszöböli ki, a bíróságnak érvénytelen devizaalapú kölcsönszerződés esetében azért kell elsősorban a szerződés érvényessé nyilvánítására törekednie, mert az esetek nagy részében ez a megoldás szolgálja mindkét szerződő fél, de főként az adósok érdekét, akiknek a még fennálló tartozása más érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazása esetén azonnal egy összegben esedékessé válna.

A 6/2013. polgári jogegységi döntés 4. pontja tartalmazza ezt.

Az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítása nem azonos a közvetlen végrehajthatóság részleges helyreállításának, tételes jog által soha ki nem mondott jogintézményével. Az érvénytelenségre alapított végrehajtás megszüntetése iránti perben tehát nem kerülhetett sor a végrehajtás korlátozására.

Az alperes a Pp. 77. §. 78. §. (1) (2) bekezdés alapján tehát teljes egészében pervesztesnek minősült.

A bíróság a felperesek által becsatolt Nagy Zoltán önálló bírósági végrehajtó 2014-es felhívása alapján állapította meg a pertárgyértéket és annak figyelembe vételével a felperes által elvégzett munkára is tekintettel, valamint a tárgyaláson történő eddigi négyszeri megjelenése alapján összesen 2.5 millió forint + áfa összegben határozta az ügyvédi munkadíjat a 32/2003 (VIII. 22.) IM r. 3. § alapján mellőzve a felperesek által kért ügyvédi munkadíjra vonatkozó sikerdíjas megállapodását, mivel az alapeljárásban az alperes azt fellebbezéssel támadta, amely az alperes perköltségre vonatkozó ellenkérelmének minősül, elfogadva azonban a felpereseknek keresetlevélhez F/6. és F/5. alatt csatolt nyilatkozatát, amely az ügyvédi munkadíj felperesi jogi képviselő részére történő teljesítését tartalmazza.

A bíróságnak lényegében a felperes által rendelkezésre bocsátott iratok alapján jogkérdésben kellett állást foglalni.

A felperesek személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt és Állam által előlegezett eljárási illeték megfizetésére külön felhívásra az Állam javára a bíróság a pervesztes alperest kötelezte, az illeték mértéke pedig a feljegyzett illeték maximuma 1.500.000.-Ft.

Végrehajtás megszüntetési perben a bíróság a Pp. 370/A. §. (5) bekezdés szerint a keresetlevelet azzal küldi meg az ügyben eljáró végrehajtnak, hogy nyilatkozzon az eljárással kapcsolatban felmerült költségeiről, díjáról, valamint az azokat megalapozó körülményekről, és az általa lefolytatott eljárási cselekményről. A felhívás alapján a végrehajtó az őt illető addig felmerült munkadíjról és költségátalányról nyilatkozik ebben ugyanúgy felszámíthatja költségeit, mint a díjjegyzékben.

A 14/1994 (IX. 8.) IM r. 21. § (1) (2) bekezdéséből és 22. § (1) bekezdéséből az következik, hogy a végrehajtó díjjegyzéke a végrehajtói díj felszámítását jelenti, amely ellen a végrehajtási eljárásban jogorvoslatnak van helye. Ha azonban jogerős ítélet állapítja meg a végrehajtó díját a perben közölt díjfelszámítás alapján ez ellen a Vht.-ben szabályozott jogorvoslatnak végrehajtási kifogásnak nyilvánvalóan nem lehet helye, hiszen a jogerős ítélet mindenkit köt, így a végrehajtót is. Ez az oka annak, hogy a Pp. 370/A. § (6) bekezdése szerint a bíróság végrehajtási költségekre vonatkozó rendelkezése ellen a *végrehajtó is élhet fellebbezéssel*.

A bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 14/1994 (IX. 8.) IM r. 21. § (1) bekezdése szerint a díjjegyzéket a végrehajtási eljárás befejezésekor kell kiállítani. Díjjegyzék kiállítására, azaz a végrehajtási eljárásban történő teljes díjfelszámításra eredményes végrehajtási per esetén kerülhet sor. Természetesen a bírósági végrehajtót - a bíróság álláspontja szerint - így a behajtási jutalék nem illeti meg, ilyet a végrehajtó nem is számolt fel.

Az (5) bekezdés szerint a munkadíjat minden végrehajtási ügyben külön kell megállapítani, ez irányadó az egyetemlegesen felelős adósok ellen vezetett végrehajtási eljárásokra is.

A 8. § tartalmazza a végrehajtás ügyértékhez igazodó munkadíj összegét.

A fentiek értelmében a végrehajtó az I. r. felperessel szembeni ügyben 401.629.-Ft munkadíjat 200.815.-Ft költségátalányt, valamint 7.000.-Ft készkiadást számított fel, amelyből 80.000.-Ft előleget az alperes megfizetett.

A II. r. felperessel szembeni 321.827.-Ft munkadíjat számított fel a végrehajtó, 160.914.-Ft költségátalányt és 6.000.-Ft készkiadást, amelyből 80.000.-Ft végrehajtási előleget az alperes megfizetett.

Így összesen a két eljárás végrehajtási költsége a végrehajtási előlegen kívül 938.185.-Ft, amelynek viselésére a bíróság a pereszes alperest kötelezte.

A teljesítési határidő a perköltség vonatkozásában a Pp. 217. §. (1) bekezdésén alapul.

Míg a fellebbezési jog a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

Hajdúböszörmény, 2015. május 24.

bíró

A Kladmány Károly

Kladmány

